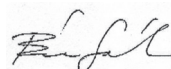

Lectori salutem!

Az Afrika Tanulmányok ötödik évfolyamának második száma már a korábban beharangozott külsőben jelent meg, remélhetőleg a formai változások elnyerik az olvasók tetszését is. Nyolc fejezetet tartalmaz az aktuális szám, minden kétséget kizáróan érdekesítő olvasmányokkal kistafirozva. Mindjárt az első, az „Afrika ma” fejezet Abdelaziz Boussayer: Az arab tavasz: Marokkó, a látszólagos kivétel című írása azért roppant figyelemre méltó, mert a maghrebi ország meghatározó változások előtt áll, új alkotmánnyal, a monarchia intézményének átalakulásával, az Afrikához és Európához fűződő kapcsolatainak újraértelmezésével. Hasonlóan érdekes az „Afrika a globális térben” elnevezést kapott második fejezetben közölt cikk „Az USA és Nagy-Britannia Afrika-politikája az 1990-es évektől, a szomáliai és Sierra Leone-i intervenciók tapasztalatai alapján”. Szomáliáról, illetve az ottani amerikai beavatkozásról a legtöbbeknek van némi elképzelésük, ha más miatt nem, hát a Súlyom végveszélyben című kasszasi-kert hozó film alapján. A Sierra Leone-i brit beavatkozás azonban a legkevésbé ismert intervenciók sorába tartozik, noha a nagyon kevés utólag is eredményesnek minősített külső beavatkozás egyike. Az aktuális cikk tehát két állatorvosi lónak számító eseten keresztül ad bepillantást az afrikai kontinensen (is) legaktívabb két nagyhatalom politikájába. Ennek azért is van most különös jelentősége, mivel Líbia esetében nyilvánvalóan e tanulságok levonása vezethet a megfelelő (?) döntés meghozatalához. A már hagyományosnak számító interjúk ezúttal a magyar békefenntartók ugandai missziójával, illetve egy érdekes tanzániai személyiséggel foglalkoznak. A „Kultúra és ökológia” fejezet cikke: Természetvédelem és a batwa nép küzdelme Ugandában már a címlapon is hirdeti magát, fontos láttelepet adva a hagyományos Afrika életének mai gondjairól, a természetvédelem, a tradíciók őrzésének, a modernizáció által diktált kényszerek dilemmáiról. A „Nobel-díjas afrikaiak” fejezet ezúttal a természet- és orvostudományi elismerésben részesült tudósokat mutat be. Sokaknak már az is meglepetéssel szolgálhat, hogy a kontinensen születettek közül négyen is részesültek ebben a legmagasabb kitüntetésben, életpályáik sokszínűsége pedig mindenki számára tartogat tanulságokat, érdekességeket. A „Feketén-fehéren – Itt vagyunk!” fejezetben a folyóiratunkat kiadó társaság sokat ígérő kutatásának idej első eredménye került publikálásra, a magyar fiatalok bevándorlókról alkotott képe végre módszertanilag megalapozott felmérés alapján, s nem szubjektív becsléseknek köszönhetően kerül ismertetésre, alapul szolgálva további, szerteágazó ismeretterjesztő-felvilágosító tevékenységekhez, Afrika és az afrikaiak, de akár önmagunk jobb megismeréséhez is. Az elmaradhatatlan recenziók ezúttal örömdetesen nagy számú, és, ami ennél is fontosabb, igen jelentős afrikanisztikai munkákat ismertetnek, bizonyítva a diszciplína erősödését hazánkban és szerte a világban. A „Konferencia-beszámoló” címet kapott zárófejezet ezúttal a Csehországban „Viva Africa 2011” címmel megrendezett konferenciáról tudósít.

Jó olvasást mindenkinek!

Dr. Búr Gábor
főszerkesztő

Új entitás született: Afrika 55. állama Dél-Szudán

2011. július 9-én kikiáltották a Dél-szudáni Köztársaságot, mellyel új politikai entitás született az afrikai kontinensen. A több mint húsz évig tartó második polgárháborút 2005-ben lezáró átfogó békemegállapodás (ld. e témáról többek között Illés Zoltánnak az Afrika Tanulmányok 2010. IV. évf. 4. számában, illetve a folyóirat 2011. V. évf. 1. számában megjelent írásait) hatéves átmeneti időszakának utolsó momentuma, az idén januárban megtartott referendum egyértelműen kijelölte az utat Szudán előtt: a déliek saját államukat akarják. A konfliktusokkal terhes észak-déli viszony új irányait egyrészt az ellentétek öröksége, másrészt a „kötelező” együttműködés fogják meghatározni. A világ egyik legelmaradottabb területeként Dél-Szudán hatalmas kőolajkincset tudhat magáénak, de ennek kitermelését, és a belőle származó bevételeket illetően szinte kötelezően kooperálnia szükséges az északi „testvérrel” – ha másért nem, akkor azért, mert a szállításhoz elengedhetetlen vezetékek, a feldolgozáshoz alapvető finomítók és a külföldi piacok eléréséhez nélkülözhetetlen kikötői infrastruktúra mind északon található. Mindezeket tetézi, hogy a térségben oly jelentős ázsiai (különösen kínai) jelenlét szintén olyan kereteket jelöl ki, amelyek az együttműködést kell, hogy szorgalmazzák (a kínai-maláj-indiai kőolaj konzorcium is abban érdekelt, hogy nyugalomban tudja kitermelni, majd kereskedni a befolyási övezetükben lévő kincset). Nem mindegy tehát, hogy tud megállapodni egymással a vitatott határterületekről (például Abyei-ről, ahol e kőolajkincs egy jelentős része található) a két fél, továbbá, hogyan tudja majd garantálni az olajbevételekből behozható bevételek megfelelő arányú elosztását. Többek között e témák minden bizonnyal az elkövetkező hónapok legforróbb kérdéseit jelentik majd a tárgyaló szudániaknak. Az Afrika Tanulmányok 2011-es évfolyamának következő számaiban is nyomon követhetjük a világ legfiatalabb államának indulását, és viszonyrendszerének alakulását szomszédjaival és a globális tér egyéb aktoraival.

Dr. Tarrósy István, a szerkesztőbizottság elnöke

Ünnepség a függetlenség kikiáltásakor. Forrás: Thomas Mukoya/Reuters

